

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Arbetsgivarperspektivet
– introduktionsutbildning för driftnämnder
HR-avdelningen

2019

Innehåll

- **Nämndens arbetsgivaransvar**
  - ✓ Arbetsmiljöansvar
  - ✓ Facklig samverkan
  - ✓ Lönebildning
  - ✓ Likabehandling
- **Krishantering**
  - ✓ Hot, hat och våld mot förtroendevalda
  - ✓ Krishantering
  - ✓ Företagshälsovård

Syfte

- Säkerställa kunskap och ansvarsförhållanden för arbetsmiljöarbetet i Region Halland
- Förebygga arbetsrelaterad ohälsa och främja god arbetsmiljö
  - Ett sunt och hållbart arbetsliv

Arbetsmiljöansvaret i Region Halland

Arbetsmiljöansvar

”Skyldighet att vara aktiv och vidta åtgärder genom att få bort eller minska risker för ohälsa och olycksfall i arbetet så att arbetsmiljön blir bra.” (AML)

Arbetsmiljöarbete för dig som politiker

- Fullmäktige ger förutsättningarna för arbetsmiljöarbetet i organisationen, via styrelse och nämnderna.
- Nämndpolitiker ska se till att arbetsmiljölagen följs i nämndens verksamhet (**Kommunallagen**)
- Praktiskt arbetsmiljöarbete i vardagen sköts av tjänstemännen

Arbetsmiljöansvaret för driftnämnder

- Ha kunskap om vad arbetsmiljöansvaret innebär och nämndens möjlighet att påverka arbetsmiljön
  - säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med arbetsmiljölagen, föreskrifterna för arbetsmiljön och [Region Hallands arbetsmiljöpolicy](#)
  - verkställa fullmäktiges och regionstyrelsens beslut och bland annat se till att konkreta arbetsmiljömål tas fram, besluta om årlig arbetsmiljöplan
  - ge förvaltningschef tydligt definierade uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet
  - se till att förvaltningschef har befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens för att kunna driva arbetsmiljöarbetet
  - ge förvaltningschef rätt att fördela uppgifter så långt ut i organisationen att det systematiska arbetsmiljöarbetet kan bedrivas på arbetsplatserna i praktiken
  - säkerställa att konsekvenserna för arbetsmiljön bedöms inför förändringar
  - säkerställa att förebyggande åtgärder i arbetsmiljön kan vidtas (resurser, befogenheter)

Fortsättning - Arbetsmiljöansvaret för driftnämnder

- Ansvar för att följa upp fattade beslut, att det fungerar i praktiken.
  - Följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), förvaltningens arbetsmiljöplan och säkerställa att arbetsmiljöarbetet fungerar både på förvaltningsnivå och i verksamheten
- Vara arbetsgivarföreträdare
  - ansvaret för hur organisationen uppträder, kulturbärare

Arbetsmiljöansvar

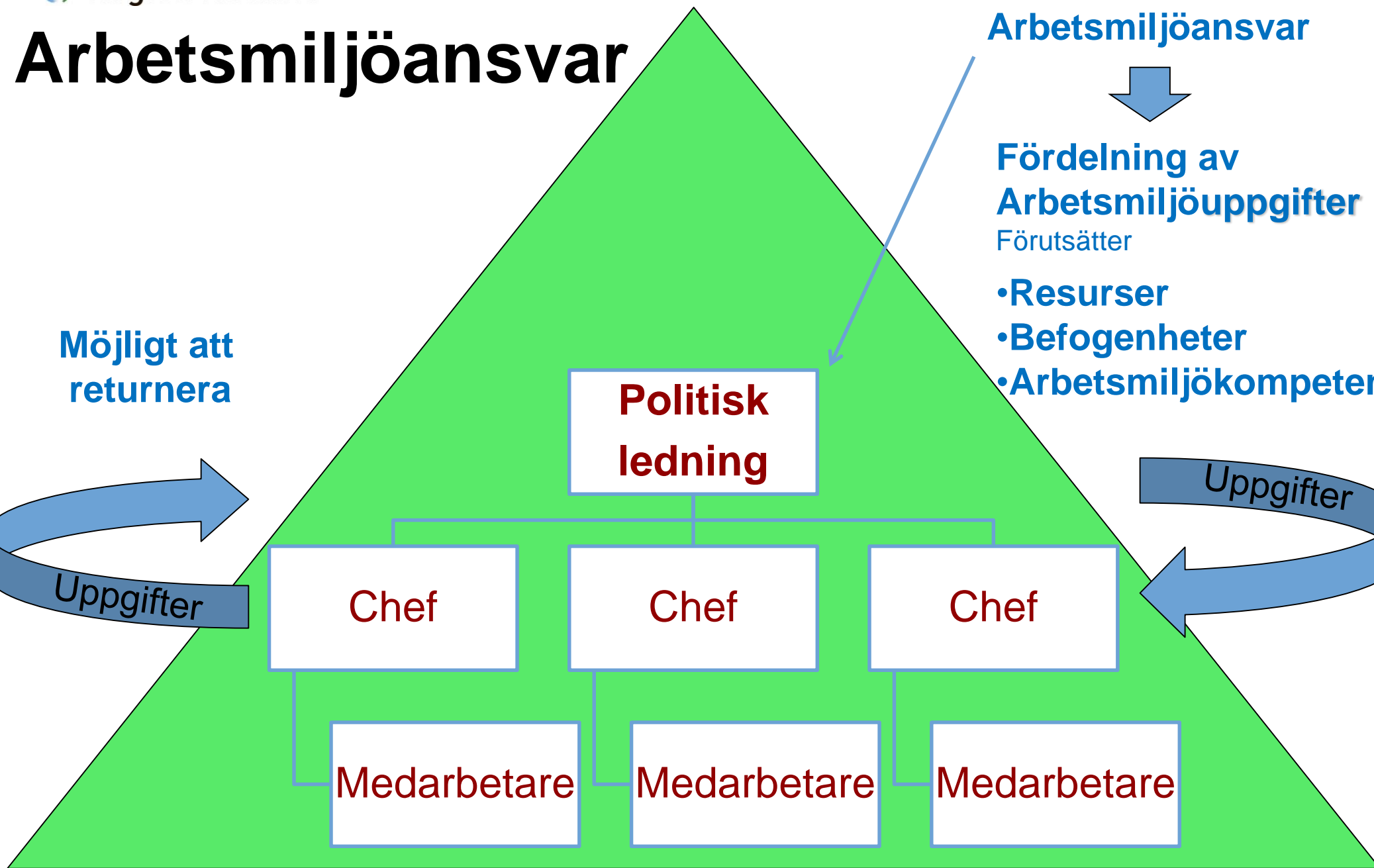
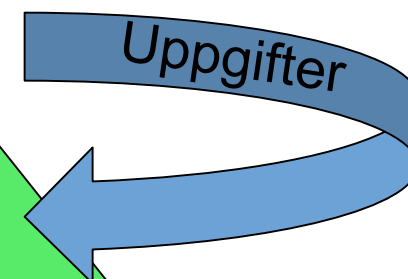
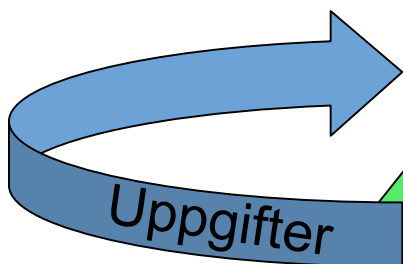
Arbetsmiljöansvar

Fördelning av
Arbetsmiljöuppgifter
Förutsätter

- Resurser
- Befogenheter
- Arbetsmiljökompetens

Möjligt att
returnera

§6.6.a Arbetsmiljölagen

- Begäran om åtgärder eller undersökningar, samt föreläggande från Arbetsmiljöverket

- Skyddsombud begär att åtgärder eller undersökningar behöver göras av arbetsgivaren
- Arbetsgivaren svarar den fackliga organisationen vad arbetsgivaren tänker göra med anledning av kraven från skyddsombud, handlingsplan utarbetas
- Om arbetsgivaren inte ger något besked eller tillmötesgår kraven inom rimlig tid kan skyddsombudet be Arbetsmiljöverket att ingripa
- Arbetsmiljöverket fattar ett beslut om ett föreläggande
- Arbetsgivaren utarbetar en handlingsplan och skickar till Arbetsmiljöverket med kopia till skyddsombud

Arbetsmiljöansvaret

AML

Förebyggande syfte

Kan ligga på fysiska
eller juridiska personer

Kan inte flyttas

Arbetsgivaren
fördelar uppgifter

Uppgiftsfördelningen
görs i förväg

Fördelningen förut-
sätter befogenheter,
resurser, kunskaper
och tydlighet

Är lätt att konstatera

Straffansvaret

AML och BrB

Sanktionerande syfte

Kan bara ligga på
fysiska personer

Kan hamna på olika personer

Domstolen beslutar
om straff

Straff bestäms
i efterhand

Straff förutsätter uppsåt
eller oaktsamhet, behov,
befogenheter, resurser,
kunskaper och tydlighet

Är ofta komplicerat
att reda ut

Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM

- AFS 2001:1

Kräver att arbetsgivaren

- **Undersöker** arbetsförhållandena
- **Bedömer** risker för ohälsa och olycksfall
- **Åtgärdar** riskerna, åtgärder som inte görs genast ska tas upp i en handlingsplan.
- Arbetet ska **följas upp** och resultat analyseras för eventuella nya åtgärder.

Organisatorisk och social arbetsmiljö, AFS 2015:4

- Ha **kunskaper** i förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling
- ha specifika **mål** för organisatoriska och sociala faktorer
- ansvar för att **arbetsbelastning** och **arbetstid** inte leder till ohälsa, och att **kränkande särbehandling** inte förekommer.

Friskfaktorer – för bästa livsplatsen!

Friska och trygga medarbetare en förutsättning för en effektiv arbetsplats med kvalitet, där *engagerade och motiverade medarbetare utvecklar verksamheten.*

Närvarande, tillitsfullt
och engagerat
ledarskap

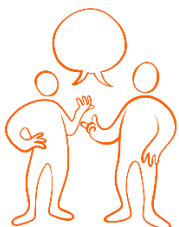

Väl fungerande
rehabiliteringsarbete
för kort och
långtidssjukfrånvaro

Delaktighet och
påverkansmöjligheter

Rättvis och
transparent
organisation

Välutvecklad
kommunikation och
feedback

Kompetensutveckling
hela karriären och
möjlighet till byte av
arbetsuppgifter

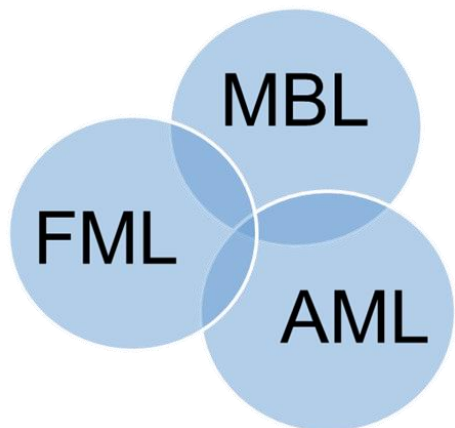
Väl fungerande
systematiskt
arbetsmiljöarbete i
vardagen

Prioritering av
arbetsuppgifter vid hög
arbetsbelastning

Samverkan

Delaktighet och
påverkansmöjligheter

Väl fungerande
systematiskt
arbetsmiljöarbete i
vardagen

”Avtal om samverkan och arbetsmiljö”

Syfte: arbetsgivaren ska ta tillvara på medarbetarnas kompetens genom ökad delaktighet som ger en bättre hälsa och större engagemang vilket i sin tur ger bättre beslut och större verksamhetsnytta.

Arbetsgivaren...

§ 19: Är skyldig att fortlöpande informera om verksamheten

§ 11: Ska påkalla förhandling inför beslut om viktigare förändring

Samverkan så nära verksamheten som möjligt

Rättvis och transparent organisation

Närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap

Delaktighet och påverkansmöjligheter

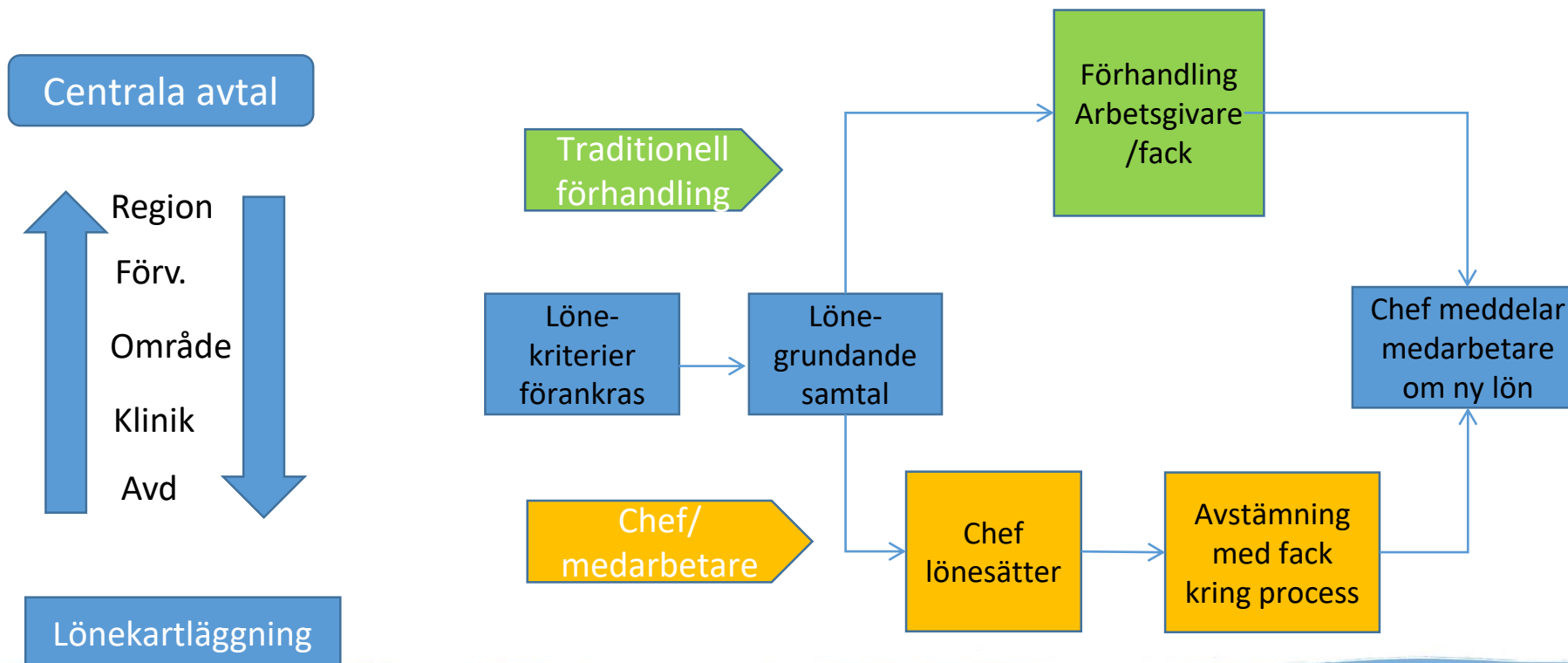

Löneprocessen

Arbetsgivarpolitiska riktlinjer

DN ansvarar, inom sin verksamhet, för:

- personalpolitiska riktlinjer utifrån beslut RSau
- att löneöversyn görs
- lönestrategi utifrån centrala styrdokument och beaktat förvaltningens förutsättningar
- att styrande dokument är kända
- behovsanalys inför årlig löneöversyn
- lönepolitiska prioriteringar

Närvarande, tillitsfullt och engagerat **ledarskap**

Delaktighet och påverkansmöjligheter

Välutvecklad **kommunikation** och feedback

Rättvis och transparent organisation

Kompetensutveckling hela karriären och möjlighet till byte av arbetsuppgifter

Likabehandling

Handlar om **BEMÖTANDE!**
Utgå från vår värdegrund
- **Vi KAN,**
konkretisera i beteenden
och lev som du lär!

DiskL målområden är även Region Hallands mål:

- **Arbetsförhållanden**
- **Rekrytering**
- **Lön**
- **Föräldraskap**
- **Utbildning**
- **Trakasserier och kränkande särbehandling**

och fungerar som perspektiv inför beslut om nya verksamhetsmål eller förändringar i verksamheten.

Hot, hat och våld mot förtroendevalda

- *en likabehandlingsfråga för att
trygga det demokratiska samhället*

Delaktighet och
påverkansmöjligheter

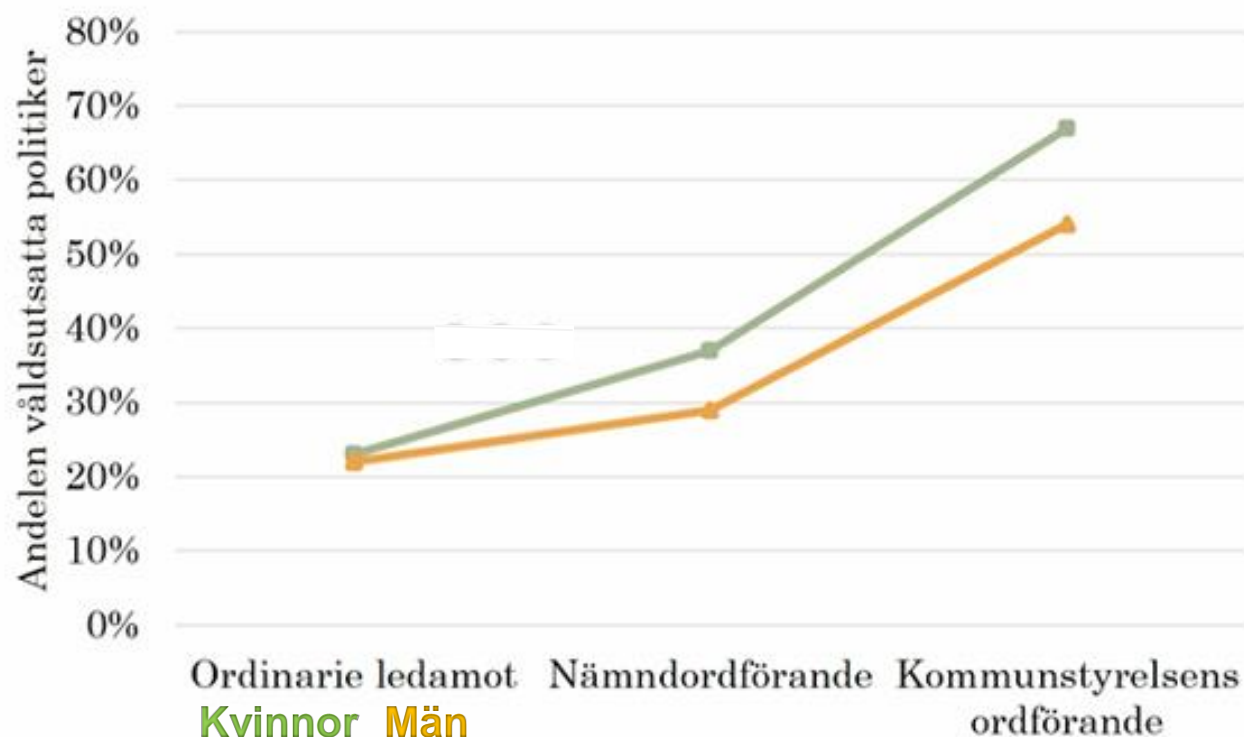
Välutvecklad
kommunikation och
feedback

Rättvis och
transparent
organisation

Våldsutsatthet per kön och maktnivå

1.852 av drygt 7.500 svarande

24 % psykologiskt våld
varav 58 % sociala medier,
kvinnor i högre grad än män

3% fysiskt våld,
varav 55 % skadegörelse
män i högre grad än kvinnor

Krisstöd

Ansvaret för förtroendevaldas stöd

Ansvaret omfattar

- ✓ Undersöka risker
- ✓ Förebygga (kunskap, rutiner, lokalutformning, prioriteringar...)
- ✓ Stödja/rehabilitera

Rutiner i Region Halland

- ✓ Hot och våld i arbetsmiljö
- ✓ Hot och våld mot förtroendevalda
- ✓ Hot via telefon
- ✓ Polisanmälan vid hot och våld
- ✓ Dödsfall förtroendevald
- ✓ Krisstöd för medarbetare (allvarlig händelse, olycka, sjukdom, dödsfall)

Väl fungerande
rehabiliteringsarbete
för kort och
långtidssjukfrånvaro

Välutvecklad
kommunikation och
feedback

CHECKLISTA

Kartlägg riskerna för hot och våld i arbetsmiljön

Checklistan nedan innehåller exempel på frågor som ni kan ställa när ni undersöker riskerna för hot och våld i arbetsmiljön. Frågorna utgår från Arbetsmiljöverkets regler *Väld och hot i arbetsmiljön, AFS 1993:2*.

I begreppet personal ingår i förekommande fall elever och praktikanter, samt nyanställda, vikarier och timanställda.

RISKINVENTERING		7. Ensamarbete		Ja	Nej	
1. Risker – var och vilka?		Ja	Nej			
a) Vet ni var riskerna för hot och våld finns på er arbetsplats?	☐	☐		☐	☐	
b) Finns det särskilda risker i vissa situationer eller på vissa platser?	☐	☐		☐	☐	
c) Känner all personal till riskerna?	☐	☐		☐	☐	
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER		8. Säkerhetsrutiner beträffande pengar		Ja	Nej	
Exempel på olika förebyggande åtgärder:		a) Finns det regler för hur mycket pengar som får finnas i kassan?		☐	☐	
2. Agera	Ja	Nej	b) Finns det en säker hantering och tömning av kassalådan?	☐	☐	
Vet all personal hur de bör agera i en hot- eller våldssituation?	☐	☐	c) Finns det rutiner för säker uppräknings av pengar?	☐	☐	
3. Utbildning	Ja	Nej	d) Finns det rutiner för säker transport av pengar?	☐	☐	
Har all personal tillräcklig utbildning för att kunna arbeta säkert och tryggt?	☐	☐	e) Finns det rutiner för säker öppning och stängning av lokalen?	☐	☐	
4. Lokaler	Ja	Nej	f) Kan personalen säkerhetsrutinerna?	☐	☐	
Är arbetsplatsen utformad och utrustad så att det går att förebygga eller undvika en hot- eller våldssituation?	☐	☐	g) Efterlevs rutinerna av personalen?	☐	☐	
5. Snabb hjälp	Ja	Nej	9. Dokumentation		Ja	Nej
Går det att få snabb hjälp vid en hot- eller våldssituation?	☐	☐	a) Dokumenterar ni händelser beträffande hot och våld?	☐	☐	
6. Larm	Ja	Nej	b) Utredder ni dessa händelser?	☐	☐	
a) Finns det ett för verksamheten anpassat larm?	☐	☐	c) Anmäler ni arbetsskador, arbetsolyckor och allvarliga tillbud direkt på www.anmalnarbetsskada.se ?	☐	☐	
b) Kan personalen hantera larmet?	☐	☐	HJÄLP OCH STÖD EFTERÅT			
c) Finns det fastställda rutiner för hur larmsituationer ska hanteras?	☐	☐	10. Hjälp om något hänt		Ja	Nej
a) Vet ni vilken form av fysisk och psykisk						

Forts. krisstöd

Företagshälsovården

En neutral och professionell expertresurs med ett helhetsperspektiv kring hälsa och arbetsmiljö.

Stöd i utveckling av arbetsmiljö, utifrån målstyrt uppdrag för medarbetare i Region Halland.

Stödjer regionens arbete med:

- Hälsöfrämjande
- Förebyggande och
- Rehabiliterande insatser, på
- organisations, grupp och individnivå.

Ny upphandling precis påbörjad med All Inclusive-lösning som inkluderar förtroendevalda.

Väl fungerande
rehabiliteringsarbete
för kort och
långtidssjukfrånvaro

Välutvecklad
kommunikation och
feedback

Processbild arbetsmiljöarbete

